

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Túl avitt volt az értelmező szótár

A fogyasztók megtévesztése miatt félmillió forint bírságot kapott a Könyvmíves Könyvkiadó Kft. - döntött a Gazdasági Versenyhivatal (GVH). A vállalkozás a "Magyar értelmező kéziszótár" című kiadványán nem tüntette fel, hogy az korábbi hasonló szótárakon alapuló, jelentős részben archaikus kifejezéseket, sokszor nem mai értelemben, régies szóhasználatral magyarázó kiadvány.

A Könyvmíves Kft. ellen folytatott versenyhatósági vizsgálat megállapította, hogy a kiadó Magyar értelmező kéziszótár című kiadványában számos címszó archaikus fogalmazásban található meg. A régies nyelven fogalmazott értelmezések sokszor még egy művelt felnőtt számára sem mindig érthetőek, egy kisiskolás gyermek számára pedig érthetetlenek. A meghatározások sokszor olyan régies fogalmakat is tartalmaznak, mint pl. az adó címszónál az egyházi adó. Ugyanakkor a szótár nem tartalmaz információt arra vonatkozóan, hogy a könyv régies megfogalmazásban határoz meg egyes címszavakat. A szótárban szereplő "A kiadvány 2000-ben jelent meg először" mondata ezt a megtévesztő elemet tovább erősíti, és azt a képzetet kelti a fogyasztóban, hogy teljesen új szerkesztésű és nyelvezetű könyvet vásárolhat meg.

A versenyjogi problémát az okozza, hogy a fogyasztó nem ismerheti fel azt a tényt, hogy a kiadvány egy régi értelmező szótár szókészletén alapul, régen használatban volt fogalmakat régies írásmóddal, a korabeli értelmezésnek megfelelő tartalommal és szóhasználatral magyaráz. A fogyasztók egy része számára bizonyos esetekben a kiadványnak ez a tulajdonsága hasznos lehet. A fogyasztók másik része azonban jellemzően a napjainkban helytálló, korszerűen megfogalmazott magyarázatokat vár egy értelmező szótártól, és nem kultúrtörténeti emlékként, korabeli szövegek megértéséhez kívánja azt forgatni. Mindkét említett fogyasztói kör számára, azaz valamennyi potenciális vásárlónak fontos a kéziszótár speciális jellegének ismerete. Előbbi esetben azért, hogy ezt a kiadványt válassza, utóbbiban pedig azért, hogy eldönthesse a kéziszótár kedvező árára tekintettel e körülmények ellenére ezt a kiadványt vásárolja meg, vagy a piacon lévő többi, azonos rendeltetésű, termékből válasszon.

A GVH nem vitatta, hogy a kiadó végzett „aktualizáló munkát” a mű megjelentetése előtt, de ez jórészt kimerült a szókészlet bővítésében. A régi szócikkekhez fűzött magyarázatok tartalmi korszerűsítése, mai nyelvezetre való átültetése jórészt elmaradt, sőt a szavak egy részénél a régies írásmódot, ill. az eredeti nyelvből származó írásmódot is megőrizték. Az "aktualizáló munka" eredményeként nem változott meg a kiadvány archaikus jellege.

A fentiek miatt a Könyvmíves Könyvkiadó Kft. tevékenysége alkalmas volt a fogyasztók megtévesztésére, így a vállalkozást félmillió forint bírsággal sújtották. A bírság összegének meghatározásakor a GVH súlyosbító körülményként értékelte, hogy a megtévesztő magatartás kiszolgáltatott fogyasztói kört érintett (diákok), illetve az eljárás alá vont vállalkozással és annak tulajdonosi körével szemben ugyanilyen magatartás miatt már sor

került bírság kiszabására. Enyhítő körülménynek bizonyult, hogy a vállalkozás a szótár 2008-as kiadásában már szerepeltette a "Szótárunkban archaikus, régies, ma már nem használatos szavak magyarázata is megtalálható" és a "Reprint (jellegű) kiadás" szövegeket. Megjegyzi azonban a GVH, hogy a figyelemfelhívás csak az archaikus szókészletre vonatkozik, a régies magyarázatokra, a sokszor avitt írásmódra nem.

Az ügy hivatali nyilvántartási száma: **Vj-123/2008**.

Budapest, 2009. szeptember 1.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>